

โครงการหลวง

รายงานผลการวิจัย
งบประมาณปี 2549

เรื่อง

การศึกษาสถานการณ์การค้าเสรีพืชผัก ไทย - จีน 2549

STUDY ON SITUATION OF THAI - CHINA FREE TRADE

AREA ON VEGETABLES 2006

โดย

งานวิจัยผัก มูลนิธิโครงการหลวง

คำนิยาม

โครงการวิจัยการศึกษาสถานการณ์การค้าเสรีพืชผักไทย – จีน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณวิจัยจากมูลนิธิโครงการหลวง

มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปริมาณและมูลค่าการนำเข้าพืชผัก เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตและการตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างโอกาสในการแข่งขันด้านการตลาด และนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมเกษตรกรต่อไป

ผู้วิจัย

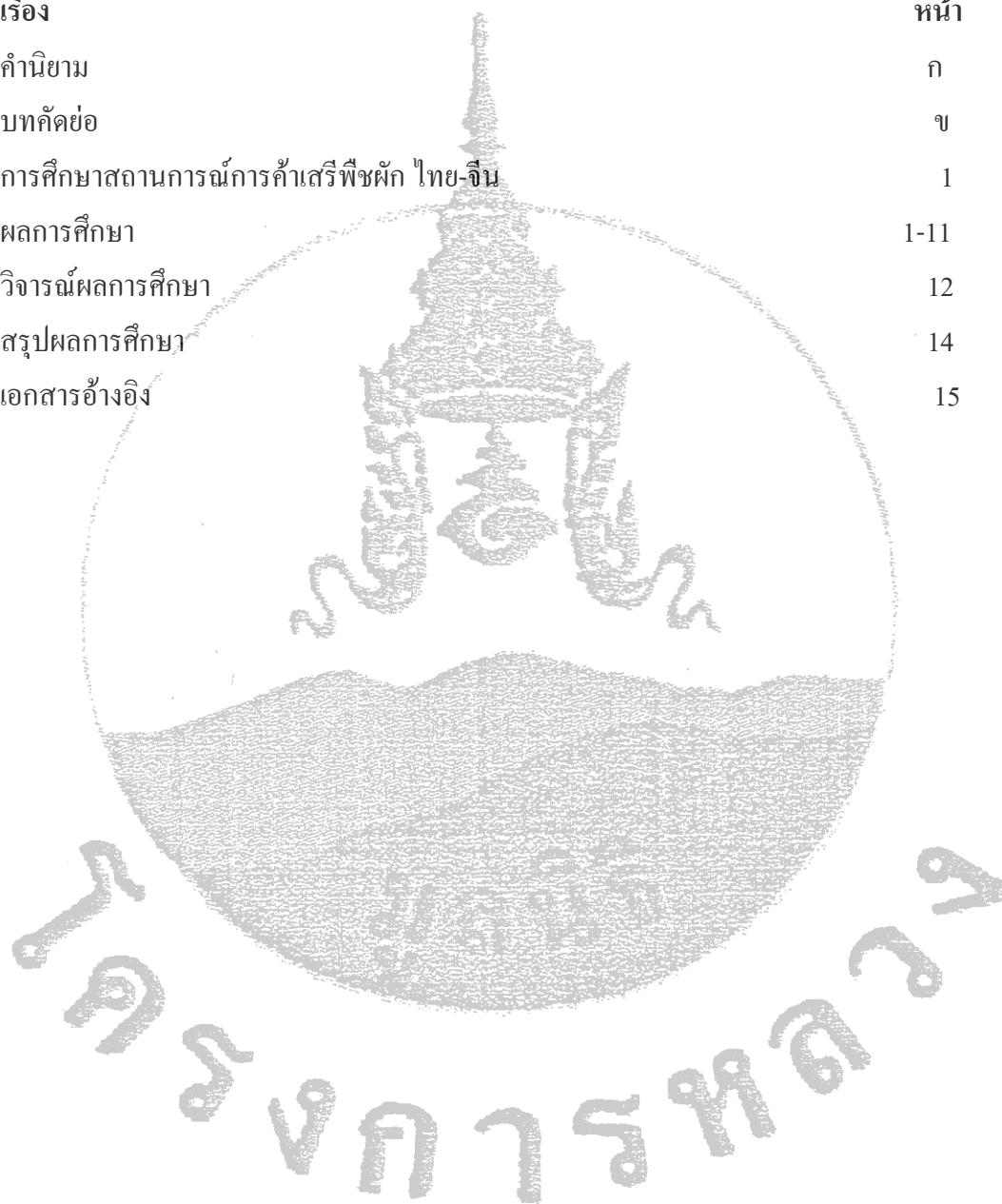
มีนาคม 2550

มูลนิธิโครงการหลวง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนิยาม	ก
บทคัดย่อ	ข
การศึกษาศถานการณ์การค้าเสรีพืชผัก ไทย-จีน	1
ผลการศึกษา	1-11
วิจารณ์ผลการศึกษา	12
สรุปผลการศึกษา	14
เอกสารอ้างอิง	15

บทคัดย่อ

การศึกษาศาสนาการณการค้าเสรีพืชผักไทย – จีน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2549 โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมูลนิธิโครงการหลวง

ในปี 2549 มีการนำเข้าผักจากประเทศจีนคิดเป็นพืชผัก 2,625.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 33.11

จากพืชผักนำเข้า 45 ชนิด พืชผักนำเข้าที่สำคัญมีประมาณ 13 ชนิด พืชผักที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดคือแครอท มีมูลค่า 633.26 ล้านบาท รองลงมาคือ บร็อคโคลี่ 213.02 ล้านบาท กระเทียม 162.11 ล้านบาท หอมหัวใหญ่ 139.83 ล้านบาท กระเทียมต้น 66.24 ล้านบาท ถั่วลิสง 54.00 ล้านบาท ถั่วอื่น ๆ 40.39 ล้านบาท มันฝรั่ง 25.17 ล้านบาท ผักกาดหอมห่อ 18.91 ล้านบาท หอมแดง 4.56 ล้านบาท ถั่วแขก 1.58 ล้านบาท มะเขือเทศ 0.2 ล้านบาท และ แดงกวา 0.06 ล้านบาท

กลุ่มผักที่มีแนวโน้มความต้องการของตลาดสูง โดยมีอัตราการขยายตัวของตลาดสูง เช่น ถั่วอื่น ๆ (ถั่วหวาน ถั่วแปบ ยอดถั่วลิสง) มีอัตราการเพิ่มของมูลค่านำเข้าสูงที่สุดคือ ร้อยละ 398.64 รองลงมาคือ ถั่วลิสง ร้อยละ 223.55 ผักกาดหอมห่อ ร้อยละ 214.64 กระเทียมต้น ร้อยละ 121.84 บร็อคโคลี่ ร้อยละ 113.04 มันฝรั่ง ร้อยละ 82.52 หอมหัวใหญ่ ร้อยละ 58.07 และ แครอท ร้อยละ 14.73

ส่วนผักที่มีมูลค่าการนำเข้าลดลงคือ มะเขือเทศ ลดลงร้อยละ -66.67 กระเทียม ร้อยละ -28.11 หอมแดง ร้อยละ -27.98

มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดในเดือนกรกฎาคม คิดเป็นมูลค่า 317.06 ล้านบาท และต่ำสุดในเดือนเมษายน มูลค่า 155.86 ล้านบาท การนำเข้าแครอทสูงที่สุดในเดือนมิถุนายน มูลค่า 95.31 ล้านบาท กระเทียม เดือนกรกฎาคม 30.52 ล้านบาท หอมหัวใหญ่ เดือนกรกฎาคม 37.67 ล้านบาท กระเทียมต้น เดือนเมษายน 13.23 ล้านบาท บร็อคโคลี่ เดือนตุลาคม 26.24 ล้านบาท ผักกาดหอมห่อ เดือนตุลาคม 2.85 ล้านบาท และถั่วลิสงในเดือนสิงหาคม มูลค่า 8.58 ล้านบาท

Abstracts

The study on Situation of Thai – China Vegetables Free Trade Area was conducted from January to December 2006.

This project was supported by Royal Project Foundation, Chiang Mai

Export and Import Statistic, Department of Custom revealed that the value of import vegetable from China in 2006 was 2,625.03 million baht (33.11% higher than 2004.) and export value was 15,772.47 million baht.

Carrot was the highest imported value (633.26 million baht) follows by broccoli (213.02 million baht), onion (139.83 million baht), leek (66.24 million baht), garlic (162.11 million baht), sugar pea (54.00 million baht), other leguminous (40.39 million baht), potato (25.17 million baht), head lettuce (18.91 million baht), shallot (4.56 million baht), snap bean (1.58 million baht), tomato (0.2 million baht), and cucumber (0.06 million baht).

Other leguminous (Edible snap pea, lima bean and sugar pea top) had highest increasing value or 398.64 % higher than 2005 follows by sugar pea 223.55 %, head lettuce 214.64 %, leek 121.84 %, broccoli 113.04%, potato 82.52%, onion 58.07%, and carrot 14.73 %

Imported value of tomato was reduced by -66.67% lower than 2005 follows by garlic -28.11% and shallot -27.98 %

The value of imported vegetable was highest in July with the value of 317.06 million baht. The lowest was in April 155.86 million baht. Imported value of carrot was highest in June, garlic in July, onion in July, leek in April, broccoli in October, head lettuce in October, and sugar pea in August.

การศึกษาศถานการณ์การค้าเสรีพืชผักไทย – จีน 2549

STUDY ON SITUATION OF THAI – CHINA FREE TRADE AREA ON VEGETABLES 2006

นิพนธ์ ไชยมงคล

สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ข้อตกลงทวิภาคีว่าด้วยเขตการค้าเสรี (Free Trade Area; FTA) ไทย-จีน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546 การนำเข้าผักสดของประเทศไทย ส่วนใหญ่จะนำเข้าทางเรือที่ด่านศุลกากรอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย บางส่วน เช่น แครอท กระเทียม มันฝรั่งนำเข้าทางเรือที่ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นต้น

ชนิดพืชผักนำเข้าที่สำคัญคือ แครอท กระเทียม หอมหัวใหญ่ บร็อคโคลี่ ถั่วลันเตา คื่นช่าย ผักกาดขาวปลี ผักกาดหอมห่อ กะหล่ำดอก กะหล่ำปลี ยอดถั่วลันเตา คะน้าฮ่องกง ปวยเล้ง หัวผักกาด เซเลอรี่ ผักกาดฮ่องเต้ ถั่วปากอ้า ถั่วแขก และกระเทียมต้น

การศึกษาศถานการณ์การค้าเสรีพืชผักไทย-จีน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างโอกาสการแข่งขันด้านการตลาด จากข้อมูล The Vegetable Industry in China (Yuman, Liu และคณะ 2004) รายงานว่าปริมาณการผลิตผักในประเทศจีนคิดเป็นร้อยละ 60 ของผลผลิตรวมทั่วโลก มีจำนวนผู้เกี่ยวข้องด้านการผลิต การขนส่ง และตลาด 150 ล้านคน พื้นที่ปลูกผักในปี 1980 มีจำนวน 18.75 ล้านไร่ ปริมาณผลผลิต 80.6 ล้านตัน พื้นที่และผลผลิตเพิ่มขึ้นในปี 2000 เป็น 93.75 ล้านไร่ ปริมาณ 423.90 ล้านตัน ในปี 2549/50 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกผักประมาณ 2.06 ล้านไร่ ผลผลิต 2.23 ล้านตัน

ผลการศึกษา

ข้อตกลงว่าด้วยเขตการค้าเสรีพืชผักไทย-จีนมีผลบังคับใช้ ทำให้มูลค่าการนำเข้าและส่งออกพืชสวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม้ผลมีมูลค่าการนำเข้าในปี 2549 สูงที่สุดคือ 3,536.37 ล้านบาท รองลงมาคือพืชผัก 2,625.03 ล้านบาท และ ไม้ดอก 68.70 ล้านบาท ส่วนอัตราการเพิ่ม ไม้ดอกมีอัตราการเพิ่มสูงที่สุดคือ ร้อยละ 44.97 รองลงมาคือพืชผักเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.11 ส่วนไม้ผลอัตราการเพิ่มต่ำที่สุดคือร้อยละ 20.39

ตารางที่ 1 มูลค่าการนำเข้าพืชสวน 2549

พืช	2548	2549	% เพิ่ม/ลด
ไม้ดอก	47.39	68.70	44.97
พืชผัก	1,972.13	2,625.03	33.11
ไม้ผล	2,937.36	3,536.37	20.39

การส่งออก

ประเทศไทยส่งออกผักไปประเทศจีน มูลค่า 15,772.47 บาท สูงกว่า ปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 32.42 แยกเป็นมันสำปะหลัง 15,731.60 ล้านบาท และผัก 40.87 ล้านบาท (มันสำปะหลังจัดอยู่ในกลุ่มผัก) โดยมูลค่าผักเพิ่มขึ้นร้อยละ 77.16 ส่วนมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.33

ตารางที่ 2 มูลค่าการส่งออกพืชผัก

ประเภทสินค้า	2548	2549	% เพิ่ม/ลด
ผัก	23.07	40.87	77.16
มันสำปะหลัง	11,888.05	15,731.60	32.33
รวม	11,911.12	15,772.47	32.42

ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าพืชผักที่สำคัญ

จากพืชผักนำเข้า 45 ชนิด ที่สำคัญมีประมาณ 13 ชนิด ด้านปริมาณการนำเข้า พบว่า แครอทมีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุดคือ 42,705.60 ตัน รองลงมาคือ กระเทียม 26,081.36 ตัน หอมหัวใหญ่ 25,242.11 ตัน บร็อกโคลี่ 11,259.23 ตัน กระเทียมต้น 6,062.44 ตัน มันฝรั่ง 5,740.57 ตัน ถั่วลิสง 3,056.38 ตัน ผักกาดหอมห่อ 1,583.13 ตัน ถั่วอื่น ๆ 1,271.47 ตัน หอมแดง 410.81 ตัน ถั่วแขก 21.28 ตัน พืชตระกูลแตง 2.74 ตัน และ มะเขือเทศ 1.7 ตัน

ด้านมูลค่า พืชผักที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดคือแครอท มีมูลค่า 633.26 ล้านบาท รองลงมาคือ บร็อกโคลี่ 213.02 ล้านบาท กระเทียม 162.11 ล้านบาท หอมหัวใหญ่ 139.83 ล้านบาท กระเทียมต้น 66.24 ล้านบาท ถั่วลิสง 54.00 ล้านบาท ถั่วอื่น ๆ 40.39 ล้านบาท มันฝรั่ง 25.17 ล้านบาท ผักกาดหอมห่อ 18.91 ล้านบาท หอมแดง 4.56 ล้านบาท ถั่วแขก 1.58 ล้านบาท มะเขือเทศ 0.20 ล้านบาท และ แตงกวา 0.06 ล้านบาท

ตารางที่ 3 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าพืชผักที่สำคัญ 2549

ชนิดพืช	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1. มันฝรั่ง	5,740.57	25.17
2. มะเขือเทศ	1.70	0.02
3. หอมหัวใหญ่	25,242.11	139.83
4. กระเทียม	26,081.36	162.11
5. กระเทียมต้น	6,062.44	66.24
6. หอมแดง	410.81	4.56
7. บร็อคโคลี่	11,259.23	213.02
8. ผักกาดหอมห่อ	1,583.13	18.91
9. แครอท	42,705.60	633.26
10. ตระกูลแตง	2.74	0.06
11. ถั่วลันเตา	3,056.38	54.00
12. ถั่วแขก	21.28	1.58
13. ถั่วอื่น ๆ	1,271.47	40.39

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการนำเข้าผัก 2548/2549

ชนิดพืช	ปริมาณ (ตัน)		ร้อยละ	มูลค่า (ล้านบาท)		ร้อยละ
	2548	2549		2548	2549	
1. มันฝรั่ง	2,395.40	5,740.57	139.65	13.79	25.17	82.52
2. มะเขือเทศ	3.68	1.70	-53.80	0.60	0.20	-66.67
3. หอมหัวใหญ่	21,298.53	25,242.11	18.52	88.46	139.83	58.07
4. หอมแดง	1,679.22	410.81	-75.53	6.33	4.56	-27.96
5. กระเทียม	43,777.89	26,081.36	-40.42	225.51	162.11	-28.11
6. กระเทียมต้น	3,466.00	6,062.44	74.91	29.86	66.24	121.84
7. บร็อคโคลี่	5,963.73	11,259.23	88.79	99.99	213.02	113.04
8. ผักกาดหอมห่อ	479.58	1,583.13	230.11	6.01	18.91	214.64
9. แครอท	37,312.67	42,705.60	14.45	551.96	633.26	14.73

10. ถั่วลิ้นเตา	1,445.66	3,056.38	111.42	16.92	54.00	223.55
11. ถั่วอื่น ๆ	-665.46	1,271.47	91.07	8.10	40.39	389.64

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณและมูลค่าการนำเข้าระหว่างปี 2548 และ 2549 พบว่าพืชผักนำเข้าส่วนใหญ่มีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยถั่วอื่น ๆ มีอัตราการเพิ่มสูงที่สุดคือร้อยละ 389.64 ส่วนพืชบางชนิด เช่น กระเทียม มีปริมาณการนำเข้าลดลงจาก 43,777.89 ตัน ในปี 2548 เป็น 26,081.36 ตัน ในปี 2549 หรือลดลงร้อยละ -40.42 และมูลค่าลดลงจาก 225.51 ล้านบาท เป็น 162.11 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ -28.11 ในปี 2548 และ 2549 ตามลำดับ นอกจากนี้ หอมแดง ปริมาณการนำเข้าลดลงจาก 1,679.22 ตัน เป็น 410.81 ตัน หรือลดลงร้อยละ -75.53 มูลค่าลดลง จาก 6.33 ล้านบาท เป็น 4.56 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ -27.96 และมะเขือเทศ ปริมาณการนำเข้าลดลงจาก 3.68 ตัน เป็น 1.70 ตัน หรือลดลงร้อยละ -53.80 มูลค่าลดลง จาก 0.6 ล้านบาท เป็น 0.2 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ -66.67 ในปี 2548 และ 2549 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 มูลค่าการนำเข้าพืชผักในปี 2549

เดือน	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	รวมมูลค่า (ล้านบาท)
1. มกราคม	219.84	219.84
2. กุมภาพันธ์	165.93	385.77
3. มีนาคม	187.59	573.36
4. เมษายน	155.86	729.22
5. พฤษภาคม	207.50	936.72
6. มิถุนายน	266.69	1,203.41
7. กรกฎาคม	317.06	1,520.47
8. สิงหาคม	244.83	1,765.03
9. กันยายน	201.53	1,966.83
10. ตุลาคม	243.24	2,210.07
11. พฤศจิกายน	229.02	2,438.45
12. ธันวาคม	186.57	2,625.03
เฉลี่ย	218.75	

มูลค่าการนำเข้าพืชผักเฉลี่ย 218.75 ล้านบาทต่อเดือน มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดในเดือน กรกฎาคม มีมูลค่า 317.06 ล้านบาท รองลงมาคือ มิถุนายน 266.69 ล้านบาท สิงหาคม 244.83 ล้านบาท 243.24 ล้านบาท พฤศจิกายน 229.02 ล้านบาท มกราคม 219.84 ล้านบาท พฤษภาคม 207.50 ล้านบาท กันยายน 201.53 ล้านบาท มีนาคม 187.59 ล้านบาท ธันวาคม 186.57 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 165.93 ล้านบาท และต่ำสุดในเดือนเมษายน มีมูลค่า 155.86 ล้านบาท

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแครอท

เดือน	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	2,364.20	35.67
กุมภาพันธ์	4,272.54	66.39
มีนาคม	5,676.23	79.96
เมษายน	2,258.00	31.38
พฤษภาคม	525.52	10.58
มิถุนายน	4,423.13	95.31
กรกฎาคม	4,554.24	94.74
สิงหาคม	2,190.96	32.99
กันยายน	2,907.21	37.54
ตุลาคม	3,922.95	50.97
พฤศจิกายน	5,223.52	55.86
ธันวาคม	4,387.10	41.86
รวม	42,705.60	633.26

ปริมาณการนำเข้าแครอทในปี 2549 จำนวน 42,705.60 ตัน การนำเข้ามีปริมาณสูงที่สุดในเดือนมีนาคม จำนวน 5,676.23 ตัน รองลงมาคือ พฤศจิกายน 5,223.52 ตัน กรกฎาคม 4,554.24 ตัน มิถุนายน 4,423.13 ตัน ธันวาคม 4,387.10 ตัน กุมภาพันธ์ 4,272.54 ตัน ตุลาคม 3,922.95 ตัน กันยายน 2,907.21 ตัน มกราคม 2,364.20 ตัน เมษายน 2,258.00 ตัน สิงหาคม 2,190.96 ตัน และต่ำที่สุดในเดือน พฤษภาคม จำนวน 525.52 ตัน

ด้านมูลค่าการนำเข้าคิดเป็นเงิน 633.26 ล้านบาท โดยเดือนมิถุนายน มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดคือ 95.31 ล้านบาท รองลงมาคือ กรกฎาคม 94.74 ล้านบาท มีนาคม 79.96 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 66.39 ล้านบาท พฤศจิกายน 55.86 ล้านบาท ตุลาคม 50.97 ล้านบาท ธันวาคม 41.86 ล้านบาท กันยายน

37.54 ล้านบาท มกราคม 35.67 ล้านบาท สิงหาคม 32.99 ล้านบาท เมษายน 31.38 ล้านบาท และต่ำที่สุดในเดือน พฤษภาคม มีมูลค่า 10.58 ล้านบาท

ตารางที่ 7 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากระเทียม

เดือน	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
มกราคม	4,432.15	14.54
กุมภาพันธ์	4,128.61	13.77
มีนาคม	3,553.61	12.42
เมษายน	1,925.81	7.57
พฤษภาคม	1,933.30	17.80
มิถุนายน	1,493.94	14.12
กรกฎาคม	2,658.05	30.52
สิงหาคม	2,332.77	21.08
กันยายน	1,210.91	10.28
ตุลาคม	1,153.14	8.97
พฤศจิกายน	774.91	6.72
ธันวาคม	484.17	4.32
รวม	26,081.36	162.11

กระเทียมมีปริมาณการนำเข้าในปี 2549 จำนวน 26,081.36 ตัน โดยมีการนำเข้าสูงที่สุดในเดือน มกราคม จำนวน 4,432.15 ตัน รองลงมาคือ กุมภาพันธ์ 4,128.61 ตัน มีนาคม 3,553.61 ตัน กรกฎาคม 2,658.05 ตัน สิงหาคม 2,658.05 ตัน พฤษภาคม 1,933.30 ตัน เมษายน 1,925.81 ตัน มิถุนายน 1,493.94 ตัน กันยายน 1,210.91 ตัน ตุลาคม 1,153.14 ตัน พฤศจิกายน 774.91 ตัน และต่ำสุดในเดือน ธันวาคม จำนวน 484.17 ตัน

มูลค่าการนำเข้าคิดเป็นเงิน 162.11 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดในเดือน กรกฎาคม มีมูลค่า 30.52 ล้านบาท รองลงมาคือ สิงหาคม 21.08 ล้านบาท พฤษภาคม 17.80 ล้านบาท มกราคม 14.54 ล้านบาท มิถุนายน 14.12 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 13.77 ล้านบาท มีนาคม 12.42 ล้านบาท กันยายน 10.28 ล้านบาท ตุลาคม 8.97 ล้านบาท เมษายน 7.57 ล้านบาท พฤศจิกายน 6.72 ล้านบาท และต่ำที่สุดในเดือนธันวาคม มูลค่า 4.32 ล้านบาท

ตารางที่ 8 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าหอมหัวใหญ่

เดือน	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	684.56	12.00
กุมภาพันธ์	272.50	0.98
มีนาคม	176.00	0.70
เมษายน	281.60	1.13
พฤษภาคม	4.00	0.02
มิถุนายน	1,792.90	9.13
กรกฎาคม	8,588.71	46.03
สิงหาคม	6,626.42	37.67
กันยายน	1,735.80	9.18
ตุลาคม	2,918.78	16.58
พฤศจิกายน	1,737.21	13.30
ธันวาคม	423.65	3.10
รวม	25,242.11	139.83

ปริมาณการนำเข้าหอมหัวใหญ่ในปี 2549 มีปริมาณ 25,242.11 ตัน โดยมีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุดในเดือน กรกฎาคม จำนวน 8,588.71 ตัน รองลงมาคือ สิงหาคม 6,626.42 ตัน ตุลาคม 2,918.78 ตัน มิถุนายน 1,792.90 ตัน พฤศจิกายน 1,737.21 ตัน กันยายน 1,735.80 ตัน มกราคม 684.56 ตัน ธันวาคม 423.65 ตัน เมษายน 281.60 ตัน กุมภาพันธ์ 272.50 ตัน มีนาคม 176.00 ตัน และปริมาณการนำเข้าต่ำสุดในเดือน พฤษภาคม จำนวน 4.00 ตัน

ด้านมูลค่าการนำเข้าหอมหัวใหญ่คิดเป็นเงิน 139.83 ล้านบาท โดยเดือนกรกฎาคม มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดคือ 46.03 ล้านบาท รองลงมาคือเดือนสิงหาคม 37.67 ล้านบาท ตุลาคม 16.58 ล้านบาท พฤศจิกายน 13.30 ล้านบาท มกราคม 12.00 ล้านบาท กันยายน 9.18 ล้านบาท มิถุนายน 9.13 ล้านบาท ธันวาคม 3.10 ล้านบาท เมษายน 1.13 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 0.98 ล้านบาท มีนาคม 0.70 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าต่ำสุดในเดือนพฤษภาคม จำนวน 0.02 ล้านบาท

ตารางที่ 9 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากระเทียมต้น

เดือน	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	5.92	.03
กุมภาพันธ์	182.30	2.47
มีนาคม	461.39	5.52
เมษายน	743.04	13.23
พฤษภาคม	1,002.58	8.00
มิถุนายน	891.07	7.32
กรกฎาคม	851.89	7.52
สิงหาคม	644.49	7.28
กันยายน	367.53	3.98
ตุลาคม	301.90	3.40
พฤศจิกายน	527.01	6.57
ธันวาคม	83.31	0.96
รวม	6,062.44	66.24

ปริมาณการนำเข้ากระเทียมต้นจำนวน 6,062.44 ตัน โดยเดือนพฤษภาคม มีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุดคือ 1,002.58 ตัน รองลงมาคือ มิถุนายน 891.07 ตัน กรกฎาคม 851.89 ตัน เมษายน 743.04 ตัน สิงหาคม 644.49 ตัน พฤศจิกายน 527.01 ตัน มีนาคม 461.39 ตัน กันยายน 367.53 ตัน ตุลาคม 301.90 ตัน กุมภาพันธ์ 182.30 ตัน ธันวาคม 83.31 ตัน และต่ำที่สุดคือเดือนมกราคม 5.92 ตัน

มูลค่าการนำเข้ารวม 66.24 ล้านบาท โดยเดือนเมษายน มีมูลค่านำเข้าสูงที่สุดคือ 13.23 ล้านบาท รองลงมาคือ พฤษภาคม 8.00 ล้านบาท กรกฎาคม 7.52 ล้านบาท มิถุนายน 7.32 ล้านบาท สิงหาคม 7.28 ล้านบาท พฤศจิกายน 6.57 ล้านบาท มีนาคม 5.52 ล้านบาท กันยายน 3.98 ล้านบาท ตุลาคม 3.40 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 2.47 ล้านบาท ธันวาคม 0.96 ล้านบาท และต่ำที่สุดในเดือนมกราคม 0.03 ล้านบาท

ตารางที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าร็อคโคลี

เดือน	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	417.47	8.81
กุมภาพันธ์	790.71	16.56
มีนาคม	616.15	13.08
เมษายน	559.90	12.72
พฤษภาคม	638.03	13.01
มิถุนายน	798.40	16.93
กรกฎาคม	1,025.63	19.04
สิงหาคม	1,036.16	18.44
กันยายน	1,027.47	17.83
ตุลาคม	1,480.34	26.24
พฤศจิกายน	1,444.83	25.38
ธันวาคม	1,424.15	24.97
รวม	11,259.23	213.02

ปริมาณการนำเข้าร็อคโคลีมีจำนวน 11,259.23 ตัน โดยเดือน ตุลาคม มีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุดคือ 1,480.34 ตัน รองลงมาคือ พฤศจิกายน 1,444.83 ตัน ธันวาคม 1,424.15 ตัน สิงหาคม 1,036.16 ตัน กันยายน 1,027.47 ตัน กรกฎาคม 1,025.63 ตัน มิถุนายน 798.40 ตัน กุมภาพันธ์ 790.71 ตัน พฤษภาคม 638.03 ตัน มีนาคม 616.15 ตัน เมษายน 559.90 ตัน และต่ำที่สุดในเดือนมกราคม จำนวน 417.47 ตัน

มูลค่าการนำเข้า 213.02 ล้านบาท โดยเดือนตุลาคม มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดคือ 26.24 ล้านบาท พฤศจิกายน 25.38 ล้านบาท ธันวาคม 24.97 ล้านบาท กรกฎาคม 19.04 ล้านบาท สิงหาคม 18.44 ล้านบาท กันยายน 17.83 ล้านบาท มิถุนายน 16.93 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 16.56 ล้านบาท มีนาคม 13.08 ล้านบาท พฤษภาคม 13.01 ล้านบาท เมษายน 12.72 ล้านบาท และต่ำที่สุดในเดือนมกราคม 8.81 ล้านบาท

ตารางที่ 11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผักกาดหอมห่อ

เดือน	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	69.60	0.82
กุมภาพันธ์	91.78	1.15
มีนาคม	43.31	0.52
เมษายน	25.25	0.30
พฤษภาคม	105.16	1.38
มิถุนายน	181.12	2.24
กรกฎาคม	151.19	1.84
สิงหาคม	146.84	1.76
กันยายน	222.19	2.78
ตุลาคม	240.17	2.85
พฤศจิกายน	141.86	1.61
ธันวาคม	164.65	1.66
รวม	1,583.13	18.91

ปริมาณการนำเข้าผักกาดหอมห่อจำนวน 1,583.13 ตัน โดยมีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุดในเดือน ตุลาคม 240.17 ตัน รองลงมาคือ กันยายน 222.19 ตัน มิถุนายน 181.12 ตัน ธันวาคม 164.65 ตัน กรกฎาคม 151.19 ตัน สิงหาคม 146.84 ตัน พฤศจิกายน 141.86 ตัน พฤษภาคม 105.16 กุมภาพันธ์ 91.78 ตัน มกราคม 69.60 ตัน มีนาคม 43.31 ตัน และต่ำที่สุดในเดือนเมษายน 25.25 ตัน

มูลค่าการนำเข้ารวม 18.91 ล้านบาท โดยเดือนตุลาคมมีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุด 2.85 ล้านบาท รองลงมาคือ กันยายน 2.78 ล้านบาท มิถุนายน 2.24 ล้านบาท กรกฎาคม 1.84 ล้านบาท สิงหาคม 1.76 ล้านบาท ธันวาคม 1.66 ล้านบาท พฤศจิกายน 1.61 ล้านบาท พฤษภาคม 1.38 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 1.15 ล้านบาท มกราคม 0.82 ล้านบาท มีนาคม 0.52 ล้านบาท และต่ำสุดในเดือน เมษายน 0.30 ล้านบาท

ตารางที่ 12 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าถั่วลิสงเตา

เดือน	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
มกราคม	25.42	0.36
กุมภาพันธ์	46.73	0.56
มีนาคม	69.15	0.98
เมษายน	222.84	4.38
พฤษภาคม	360.74	5.13
มิถุนายน	559.75	8.53
กรกฎาคม	496.92	6.61
สิงหาคม	386.81	8.58
กันยายน	233.39	6.86
ตุลาคม	319.51	7.59
พฤศจิกายน	147.88	2.27
ธันวาคม	187.25	2.14
รวม	3,056.38	54.00

ปริมาณการนำเข้าถั่วลิสงเตาจำนวน 3,056.38 ตัน โดยมีปริมาณการนำเข้าสูงที่สุดในเดือนมิถุนายน จำนวน 559.75 ตัน รองลงมาคือ กรกฎาคม 496.92 ตัน สิงหาคม 386.81 ตัน พฤษภาคม 360.74 ตัน ตุลาคม 319.51 ตัน กันยายน 233.39 ตัน เมษายน 222.84 ตัน ธันวาคม 187.25 ตัน พฤศจิกายน 147.88 ตัน มีนาคม 69.15 กุมภาพันธ์ 46.73 ตัน และต่ำที่สุดในเดือน มกราคม 25.42 ตัน

มูลค่าการนำเข้ารวม 54.00 ล้านบาท โดยเดือนสิงหาคม มีมูลค่าการนำเข้าสูงที่สุด คือ เดือนสิงหาคม มีมูลค่า 8.58 ล้านบาท รองลงมาคือ มิถุนายน 8.53 ล้านบาท ตุลาคม 7.59 ล้านบาท กันยายน 6.86 ล้านบาท กรกฎาคม 6.61 ล้านบาท พฤษภาคม 5.13 ล้านบาท เมษายน 4.38 ล้านบาท พฤศจิกายน 2.27 ล้านบาท ธันวาคม 2.14 ล้านบาท มีนาคม 0.98 ล้านบาท กุมภาพันธ์ 0.56 ล้านบาท และต่ำที่สุดในเดือนมกราคม มูลค่า 0.36 ล้านบาท

วิจารณ์ผลการศึกษา

การนำเข้าผักในปี 2549 มีมูลค่า 2,625.03 ล้านบาท สูงกว่าปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 33.11 จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคในประเทศยอมรับคุณภาพและมาตรฐานของจีน และผู้นำเข้าจากจีนมีความสามารถในการตลาดสูง เนื่องจากมีอัตราการขยายตัวของตลาดถึงร้อยละ 33.11 ต่อปี

พืชผักนำเข้า 45 ชนิด แต่ที่มีมูลค่าสูงมีจำนวน 13 ชนิด คือ แครอท มีมูลค่าการนำเข้า สูงที่สุดคือ 633.26 ล้านบาท รองลงมาคือ บร็อคโคลี่ 213.02 ล้านบาท กระเทียม 162.11 ล้านบาท หอมหัวใหญ่ 139.83 ล้านบาท กระเทียมต้น 66.24 ล้านบาท ถั่วลันเตา 54.00 ล้านบาท ถั่วอื่น ๆ 40.39 ล้านบาท มันฝรั่ง 25.17 ล้านบาท ผักกาดหอมห่อ 18.91 ล้านบาท หอมแดง 4.56 ล้านบาท ถั่วแขก 1.58 ล้านบาท มะเขือเทศ 0.2 ล้านบาท แดงกวา 0.06 ล้านบาท

ผักนำเข้าที่มีผลกระทบต่อการผลิตภายในประเทศเช่น แครอท กระเทียม หอมหัวใหญ่ ผักกาดหอมห่อ และหอมแดง ซึ่งผักเหล่านี้ เกษตรกร ได้ลดพื้นที่หรือเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น ทำให้ผักนำเข้าดังกล่าวไม่มีคู่แข่งภายในประเทศ และมีราคาสูง ซึ่งเสี่ยงต่อความมั่นคงทางด้านอาหาร เนื่องจากในกรณีที่ประเทศจีนเกิดปัญหาการผลิตหรือการขนส่ง จะทำให้ประเทศไทยขาดผักเหล่านี้ทันที จากข้อมูลสถิติการผลิตการเกษตรตามกลุ่มพืชผัก กรมส่งเสริมการเกษตรรายงานว่า พื้นที่ปลูกแครอทในปี 2546/47 ซึ่งเป็นปีที่ซอตกกลางการค้าเสรีมีผลบังคับใช้ มีจำนวน 30,823.00 ไร่ ลดลงเหลือ 663 ไร่ ในปี 2548/49 ผลผลิตลดลงจาก 46,771.76 ตัน เป็น 1,989.00 ตัน ในปี 2546/47 และ 2548/49 ตามลำดับ ด้านราคาในปี 2546 แครอทนำเข้าราคาเฉลี่ย 35.40 บาทต่อกิโลกรัม และ 21.32 บาทต่อกิโลกรัมในปี 2549 ส่วนแครอทในประเทศ มีราคา 16.56 และ 13.50 บาทต่อกิโลกรัมในปี 2546 และ 2549 ตามลำดับ(สถิติการขนส่งผักรายเดือน ณ ตลาดสี่มุมเมือง รังสิต 2546-2549)

บางประเทศเช่นประเทศญี่ปุ่นซึ่งนำเข้าผักจากจีนมากที่สุด ต้องหาช่องทางนำเข้าจากประเทศอื่น ๆ เพื่อลดการพึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งหรือกระจายความเสี่ยง และเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร

กลุ่มผักที่มีแนวโน้มความต้องการของตลาดสูง โดยมีอัตราการขยายตัวของตลาดสูง เช่น ถั่วอื่น ๆ (ถั่วหวาน ถั่วแปบ ยอดถั่วลันเตา) มีอัตราการเพิ่มของมูลค่านำเข้าสูงที่สุดคือ ร้อยละ 398.64 รองลงมาคือ ถั่วลันเตา ร้อยละ 223.55 ผักกาดหอมห่อ ร้อยละ 214.64 กระเทียมต้น ร้อยละ 121.84 บร็อคโคลี่ ร้อยละ 113.04 มันฝรั่ง ร้อยละ 82.52 หอมหัวใหญ่ ร้อยละ 58.07 และ แครอท ร้อยละ 14.73 ส่วนผักที่มีมูลค่าการนำเข้าลดลงคือ มะเขือเทศ ลดลงร้อยละ -66.67 กระเทียม ร้อยละ -28.11 หอมแดง ร้อยละ -27.98 การปลูกพืชเหล่านี้แข่งกับผักนำเข้าจำเป็นต้องศึกษาจุดอ่อนของผักนำเข้า เพื่อสร้างโอกาสการตลาด หรือเปลี่ยนพืชที่ปลูก เช่น มะเขือเทศ ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้า เพียง 0.2 ล้านบาท ลดลงจากปี 2548 ถึงร้อยละ -66.67 หรือแดงกวา ที่มีมูลค่าการนำเข้า 0.06 ล้านบาท ซึ่งอาจ

เนื่องจากสายพันธุ์ที่ปลูกในประเทศจีนมีลักษณะไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค หรือมีปัญหา เนื่องจากไม่ทนทานต่อการขนส่ง เป็นต้น

ประเทศไทยน่าจะใช้เวลาได้เปรียบหรือจุดแข็งด้านการขนส่งและการกระจายสินค้าสู่ตลาด เนื่องจากการคมนาคมสะดวก ขนส่งใกล้กว่าฝักนำเข้าจากต่างประเทศ แต่เนื่องจากขาด การสร้าง เครือข่ายการตลาด ระหว่างกลุ่มเกษตรกรและตลาดภายในประเทศ ขาดการพัฒนากระบวนการบรรจุ ภาชนะบรรจุ และกระจายผลผลิตให้รวดเร็ว ให้สามารถขนส่งโดยตรงไปตลาดเครือข่ายในทุกจังหวัด หรือจังหวัดที่สำคัญ เพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขันการตลาด เนื่องจากฝักเป็นพืชที่เน่าเสียง่าย คุณภาพ ที่สำคัญคือความสด แต่ในปัจจุบันยังต้องรวบรวมส่งไปตลาดที่กรุงเทพฯ และกระจายไปยังตลาดที่สำคัญ รวมทั้งการส่งออก ทำให้ไม่สามารถใช้วิกฤติให้เป็น โอกาส หรือกระจายผลผลิตให้รวดเร็วกว่าผลผลิต นำเข้า ให้สถาบันเกษตรกรดำเนินการตลาด เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และความมั่นคงให้สถาบันเกษตรกร แต่ไม่เคยได้รับการสนใจและแก้ปัญหาอย่างจริงจังเกษตรกรต้องขายสินค้าหน้าฟาร์มในราคาถูก เนื่องจากไม่มีทางเลือก ถูกเอาเปรียบทางสังคมมาโดยตลอด เป็นปัญหาที่สำคัญด้านความมั่นคงทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมของชาติ

มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดในเดือนกรกฎาคม คิดเป็นมูลค่า 317.06 ล้านบาท และต่ำสุด ในเดือนเมษายน มูลค่า 155.86 ล้านบาท การนำเข้าแครอทสูงที่สุดในเดือนมิถุนายน มูลค่า 95.31 ล้าน บาท กระเทียม เดือนกรกฎาคม 30.52 ล้านบาท หอมหัวใหญ่ เดือนกรกฎาคม 37.67 ล้านบาท กระเทียม ต้น เดือนเมษายน 13.23 ล้านบาท บร็อกโคลี่ เดือนตุลาคม 26.24 ล้านบาท ผักกาดหอมห่อ เดือนตุลาคม 2.85 ล้านบาท และถั่วลันเตาในเดือนสิงหาคม มูลค่า 8.58 ล้านบาท

การนำเข้าส่วนใหญ่จะนำเข้าสูงในช่วงเดือนมิถุนายนและเดือนกรกฎาคม ซึ่งเป็นฤดู ฝนและมีอุณหภูมิสูง ไม่สามารถปลูกพืชเขตหนาวเหล่านี้ในพื้นที่ราบ การเพิ่มคุณภาพและผลผลิต จำเป็นต้องปลูกบนพื้นที่สูงและปลูกในเรือนโรงพลาสติกที่สามารถพรางแสงและป้องกันฝนได้

สรุปผล

ในปี 2549 การนำเข้าผักมีมูลค่า 2,625.03 ล้านบาท สูงกว่าปี 2548 คิดเป็นร้อยละ 32.33 พืชผักนำเข้า 45 ชนิด แต่ที่สำคัญมีจำนวน 13 ชนิด คือ แครอท รองลงมาคือ บร็อกโคลี กระเทียม หอมหัวใหญ่ กระเทียมต้น ถั่วลันเตา ถั่วอื่น ๆ มันฝรั่ง ผักกาดหอมห่อ หอมแดง ถั่วแขก มะเขือเทศ แดงกวาง

พืชผักที่มีอัตราการเพิ่มสูงคือ ถั่วอื่น ๆ (ถั่วหวาน ถั่วแปบ ยอดถั่วลันเตา) รองลงมาคือ ถั่วลันเตา ผักกาดหอมห่อ กระเทียม บร็อกโคลี มันฝรั่ง หอมหัวใหญ่ และ แครอท

ส่วนผักที่มีมูลค่าการนำเข้าลดลงคือ มะเขือเทศ กระเทียม หอมแดง

มูลค่าการนำเข้าสูงที่สุดในเดือนกรกฎาคม และต่ำสุดในเดือนเมษายน การนำเข้า แครอทสูงที่สุดในเดือนมิถุนายน กระเทียม เดือนกรกฎาคม หอมหัวใหญ่ เดือนกรกฎาคม กระเทียมต้น เดือนเมษายน บร็อกโคลี เดือนตุลาคม ผักกาดหอมห่อ เดือนตุลาคม และถั่วลันเตาในเดือนสิงหาคม

กระทรวงการคลัง

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร 2546-2549 สถิติการผลิตการเกษตรตามชนิดพืช กลุ่มพืชผัก ระบบ
สารสนเทศการผลิตทางการเกษตร

กรมศุลกากร 2548 สถิติการนำเข้าและส่งออกสินค้าประเภทผัก 2548 กระทรวงการคลัง
นิพนธ์ ไชยมงคล...2548 สถานการณ์การค้าเสรีพืชผักไทย-จีน มุลนิธิโครงการหลวง เชียงใหม่
เผยแพร่ออนไลน์ ระบบข้อมูลพืชผักมหาวิทยาลัยแม่โจ้ [http://mju.ac.th/fac-agr/
hort/vegetable/main.htm](http://mju.ac.th/fac-agr/hort/vegetable/main.htm)

นิพนธ์ ไชยมงคล...2548 ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐวิสาหกิจการผลิตผัก; กรณีศึกษาประเทศจีน
วารสาร แม่โจ้ปริทัศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 ประจำเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม 2548
หน้า 29-33.

สถิติราคาขายส่งผักเฉลี่ยรายเดือน ณ ตลาดสี่มุมเมืองรังสิต 2546-2549 เผยแพร่ออนไลน์
http://www.thaifruitnews.com/statistics/Vegetable_2549.htm

Yuman, Liu, Chen Jinsong, Xiaoyong Zhang and Ben Kamphuis, 2004. The Vegetable
Industry in China; Developments in Policies, Production, Marketing and
International Trade. Agricultural Economic Research Institute, The Hague, Netherland.

โครงการหลวง